Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

ze dne 25. listopadu 2020*

„Řízení o předběžné otázce – Hospodářská soutěž – Článek 102 SFEU – Zneužití dominantního postavení – Pojem ‚nepřiměřené ceny' – Společnost kolektivní správy autorských práv – Situace faktického monopolu – Dominantní postavení – Zneužití – Výkon hudebních děl během hudebních festivalů – Sazebník založený na hrubých příjmech z prodeje vstupenek – Přiměřený poměr k plnění společnosti kolektivní správy – Určení skutečně provedené části hudebního repertoáru společnosti kolektivní správy"

Ve věci C-372/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím ondernemingsrechtbank Antwerpen (obchodní soud v Antverpách, Belgie) ze dne 28. února 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 10. května 2019, v řízení

Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)

proti

Weareone.World BVBA,

Wecanlité NV,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení E. Regan, předseda senátu, K. Lenaerts, předseda Soudního dvora vykonávající funkci soudce pátého senátu, M. Ilešič (zpravodaj), C. Lycourgos a I. Jarukaitis, soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 27. května 2020,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Belgische Vereniging van Auteurs Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) B. Michauxem, O. Sasserathem, G. Ryelandtem, E. Deturck a J. Vrebosem, advocaten,

– za Weareone.World BVBA C. Curtis, E. Monardem a K. Geelenem, advocaten,

– za Wecandance NV P. Walravensem, T. De Meesem a C. Lebon, advocaten,

* Jednací jazyk : nizozemština.

– za belgickou vládu J.-C. Halleuxem a S. Baeyensem, jakož i L. Van den Broeck a C. Pochet, jako zmocněnci, ve spolupráci s P. Goffinetem a S. Depreeuwem, advocaten,

– za francouzskou vládu P. Dodellerem, jakož i A.-L. Desjonquères a A. Daniel, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi J. Samnadda, F. van Schaik a C. Zois, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 16. července 2020,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 102 SFEU, případně ve spojení s článkem 16 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu (Úř. věst. 2014, L 84, s. 72).

2 Tato žádost byla předložena v rámci dvou sporů mezi Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) na straně jedné a Weareone.World BVBA a Wecandance NV na straně druhé ve věci poplatků požadovaných od těchto společností ze strany SABAM z titulu autorského práva.

Právní rámec

Unijní právo

3 Bod 8 odůvodnění směrnice 2014/26 zní:

„Cílem této směrnice je koordinace vnitrostátních předpisů týkajících se přístupu k činnosti organizací kolektivní správy v oblasti správy autorských práv a práv s nimi souvisejících, způsobu jejich správy a jejich dozorčího rámce […].“

4 Článek 16 této směrnice, nadepsaný „Udělování licencí“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby organizace kolektivní správy a uživatelé vedli jednání o udělování licencí k právům v dobré víře. Organizace kolektivní správy a uživatelé si navzájem poskytují veškeré nezbytné informace.

2. Licenční podmínky musí být založeny na objektivních a nediskriminačních kritériích. […]

Nositelé práv obdrží za užití svých práv příslušnou odměnu. Sazby za výlučná práva a práva na odměnu musí být přiměřené, mimo jiné vzhledem k hospodářské hodnotě obchodního využívání těchto práv, přičemž se zohlední povaha a rozsah užití děl a jiných předmětů ochrany, jakož i hospodářská hodnota služeb poskytovaných organizací kolektivní správy. Organizace kolektivní správy informují dotčeného uživatele o kritériích použitých pro stanovení těchto sazeb.

[…]“

Belgické právo

5 Směrnice 2014/26 byla do belgického práva provedena Wet van 8 juni 2017 tot omzetting in Belgisch recht van de richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt (zákon ze dne 8. června 2017, kterým se do belgického práva provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu) (Belgisch Staatsblad ze dne 27. června 2017, s. 68276).

6 Článek 63 tohoto zákona změnil článek XI.262 code de droit économique (hospodářský zákoník) následovně:

„1) Podmínky pro udělování licencí musí být založeny na objektivních a nediskriminačních kritériích. […]

Držitelé práv obdrží za užití práv přiměřenou odměnu. Sazby za výlučná práva a práva na odměnu musí být přiměřené, mimo jiné vzhledem k hospodářské hodnotě obchodního využívání těchto práv, přičemž se zohlední povaha a rozsah užití děl a plnění, jakož i vzhledem k hospodářské hodnotě služeb poskytovaných organizací kolektivní správy. Společnosti pověřené správou práv informují dotčeného uživatele o kritériích použitých pro stanovení těchto sazeb.

[…]“

Spory v původním řízení a předběžná otázka

7 SABAM je ziskovou obchodní společností, která má na základě svého postavení jediné organizace pro kolektivní správu autorských práv v Belgii na tomto území faktický monopol na trhu vybírání a vyplácení poplatků splatných podle autorského práva za reprodukci a sdělování hudebních děl veřejnosti.

8 Weareone.World organizuje od roku 2005 každoroční festival Tomorrowland a Wecandance organizuje od roku 2013 každoroční festival Wecandance. Během jednotlivých ročníků těchto akcí byla užívána hudební díla chráněná autorským právem, jejichž správu zajišťuje SABAM.

9 Podle předkládacího rozhodnutí je výše poplatků požadovaných SABAM od těchto pořadatelů festivalů určena na základě sazby SABAM zvané „211“ (dále jen „sazba 211“).

10 Sazba 211, ve znění použitelném na spory v původním řízení, obsahuje dva různé sazebníky, jejichž použití je ponecháno na svobodné volbě SABAM. Posledně uvedená společnost může uplatňovat buď „minimální sazbu“ vypočtenou na základě ozvučené plochy nebo počtu míst k sezení, nebo, jak tomu bylo v projednávaném případě, „základní sazbu“.

11 Základní sazba se počítá na základě hrubých příjmů z prodeje vstupenek, včetně hodnoty vstupenek poskytnutých jako protiplnění za sponzorství, po odečtení rezervačních výdajů, daně z přidané hodnoty (DPH) a případných splatných komunálních daní nebo alternativně na základě rozpočtu na umělce, tedy částek poskytnutých umělcům za provedení jejich programu, pokud celková výše tohoto rozpočtu na umělce převyšuje hrubé příjmy z prodeje vstupenek. Tato základní sazba zahrnuje osm samostatných pásem příjmů, na které se uplatňuje degresivní sazba poplatků.

12 Pořadatel festivalu může získat slevy uplatněné na uvedenou základní sazbu v závislosti na části hudebních děl patřících do repertoáru SABAM, která byla skutečně reprodukována během akce. Pokud tedy pořadatel ve stanovené lhůtě poskytl SABAM seznam děl reprodukovaných během akce, má možnost získat snížení uplatněné na základní sazbu takto: pokud méně než třetina reprodukovaných hudebních děl spadá do repertoáru SABAM, SABAM zohlední třetinu základní sazby; pokud více než jedna třetina a méně než dvě třetiny reprodukovaných děl spadá do tohoto repertoáru, SABAM zohlední dvě třetiny základní sazby; konečně, pokud alespoň dvě třetiny reprodukovaných hudebních děl pochází z uvedeného repertoáru, zohlední SABAM základní sazbu plně (dále jen „pravidlo 1/3–2/3“).

13 Žalobami ze dne 13. dubna a 5. května 2017 podala SABAM k předkládajícímu soudu žaloby proti zaprvé společnosti Weareone.World a zadruhé společnosti Wecandance směřující k tomu, aby bylo těmto společnostem uloženo zaplatit jí částky odpovídající poplatkům podle autorského práva, které jí tito pořadatelé festivalů dluží na základě základní sazby stanovené v sazbě 211 za ročníky 2014 až 2016 festivalu Tomorrowland a za ročníky 2013 až 2016 festivalu Wecandance.

14 Weareone.World a Wecandance před předkládajícím soudem zpochybnily legalitu sazby 211 z důvodu, že poplatky počítané na základě této sazby neodpovídají hospodářské hodnotě služeb poskytovaných ze strany SABAM v rozporu s článkem 102 SFEU.

15 Konkrétně tito pořadatelé festivalů zaprvé tvrdili, že pravidlo 1/3–2/3 není dostatečně přesné. V tomto ohledu je podle nich možné pomocí moderních technologií přesněji identifikovat hudební díla pocházející z repertoáru SABAM, která jsou skutečně reprodukována, a jak dlouho byla reprodukována.

16 Zadruhé pořadatelé festivalů vytýkají SABAM, že vypočetla základní sazbu na základě hrubých příjmů z prodeje vstupenek nebo na základě rozpočtu na umělce, avšak neumožnila jim odečíst od těchto hrubých příjmů všechny výdaje vynaložené na organizaci těchto festivalů, které nemají vztah k hudebním dílům reprodukovaným během těchto akcí.

17 V této souvislosti tito pořadatelé uvádějí, že příjmy z prodeje vstupenek nemají vztah k hospodářské hodnotě plnění poskytnutého SABAM, neboť tato společnost může za užívání stejných děl svého repertoáru požadovat vyšší odměnu během akcí, u nichž je vyšší vstupné. Ochota účastníků festivalu zaplatit takové zvýšené vstupné přitom vyplývá z faktorů nezávislých na službách SABAM, jako je snaha organizátorů vytvořit festival „totálního prožitku“, nabízená infrastruktura nebo také kvalita interpretů nebo účinkujících.

18 Předkládající soud uvádí, že vyvstává otázka, zda jsou sazby uplatňované společností SABAM slučitelné s článkem 102 SFEU a s článkem 16 směrnice 2014/26. Zvláště si klade otázku, s jakou přesností má být uplatněna cenová sazba stanovená organizací mající dominantní postavení, aby nemohla být považována za subjekt zneužívající takové dominantního postavení z důvodu nepřiměřených cen.

19 Za těchto podmínek ondernemingsrechtbank Antwerpen (obchodní soud v Antverpách) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být článek 102 SFEU, případně ve spojení s článkem 16 směrnice [2014/26] […], vykládán tak, že postup společnosti kolektivní správy autorských práv, která má v členském státu postavení faktického monopolu a která uplatňuje pro organizátory hudebních akcí za právo na sdělování hudebních děl veřejnosti model stanovení odměn, který mimo jiné vychází z obratu a

1) z odstupňované paušální sazby místo sazby, která (s pomocí moderních technických prostředků) zohledňuje přesný podíl repertoáru spravovaného společností kolektivní správy na hudbě reprodukované během akce;

2) podle něhož licenční odměny závisí také na externích faktorech, jako je mimo jiné cena vstupného, cena jídel a nápojů, rozpočet na vystupující umělce a rozpočet na jiné prvky, jako jsou dekorace,

představuje zneužití dominantního postavení?“

K předběžné otázce

20 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury platí, že v rámci spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedené článkem 267 SFEU přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z tohoto hlediska Soudnímu dvoru přísluší, aby otázky, které jsou mu položeny, případně přeformuloval (rozsudky ze dne 18. prosince 2019, IT Development, C-666/18, EU:C:2019:1099, bod 26, a ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, bod 31, jakož i citovaná judikatura).

21 V projednávané věci je třeba uvést, že i když předkládající soud žádá Soudní dvůr, aby se vyjádřil k výkladu článku 102 SFEU, případně ve spojení s článkem 16 směrnice 2014/26, z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že otázka předkládajícího soudu se týká konkrétně výkladu pojmu „zneužití dominantního postavení“, který není výslovně uveden v tomto článku 16 ani v žádném jiném ustanovení této směrnice, přičemž cílem této směrnice je podle jejího bodu 8 odůvodnění zejména koordinace vnitrostátních předpisů týkajících se přístupu k činnosti organizací kolektivní správy v oblasti správy autorských práv a práv s nimi souvisejících, způsobu jejich správy a jejich dozorčího rámce. Za těchto podmínek je třeba otázku předkládajícího soudu zkoumat výlučně s ohledem na článek 102 SFEU, nicméně s tím, že uvedený článek 16 obsahuje ve svém odstavci 2 druhém pododstavci kritéria relevantní pro účely posouzení, zda takový subjekt ukládá při vybírání poplatků splatných podle autorského práva nespravedlivé sazby.

22 Je třeba rovněž uvést, že druhou částí této otázky se předkládající soud Soudního dvora konkrétně táže na vztah stanovený v sazbě 211 mezi požadovanými poplatky a „externími faktory“, jako je cena vstupného, cena jídel a nápojů, rozpočet na vystupující umělce, jakož i rozpočet na jiné prvky, jako jsou dekorace.

23 Jak však vyplývá z předkládacího rozhodnutí, poplatky dotčené ve věci v původním řízení byly vypočteny na základě hrubých příjmů z prodeje vstupenek, a nikoli na základě rozpočtu na umělce pořadatelů. Kromě toho je otázka, zda by výdaje vynaložené organizátory, zejména na dekoraci, měly být v rozporu s tím, co stanoví sazba 211, odečteny od hrubých příjmů z prodeje vstupenek pro účely výpočtu dlužného poplatku, konkrétně předmětem položené otázky.

24 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být článek 102 SFEU vykládán v tom smyslu, že zneužitím dominantního postavení, ve smyslu tohoto článku, je skutečnost, že společnost kolektivní správy, která má v členském státu postavení faktického monopolu a která uplatňuje pro pořadatele hudebních akcí za právo na sdělování hudebních děl veřejnosti sazebník, ve kterém se jednak dlužné poplatky podle autorského práva vypočítají na základě sazby založené na hrubých příjmech z prodeje vstupenek, aniž je možné od těchto příjmů odečíst veškeré náklady spojené s organizací festivalu, které nemají vztah k hudebním dílům reprodukovaným během tohoto festivalu, a jednak používá odstupňovanou paušální sazbu k určení podílu repertoáru spravovaného touto společností kolektivní správy na hudbě reprodukované během akce.

25 Podle čl. 102 prvního pododstavce SFEU je s vnitřním trhem neslučitelné, a proto zakázané, pokud to může ovlivnit obchod mezi členskými státy, aby jeden nebo více podniků zneužívaly dominantního postavení na vnitřním trhu nebo jeho podstatné části. Jak vyplývá z druhého pododstavce písm. a) tohoto článku, uložení nepřiměřených obchodních podmínek podnikem v dominantním postavení představuje jeho zneužití.

26 Úvodem je třeba připomenout, že společnost kolektivní správy, jakou je SABAM, představuje podnik, na který se vztahuje článek 102 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. února 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, bod 80).

27 Vzhledem k tomu, že taková společnost kolektivní správy má monopol na správu autorských práv k určité kategorii chráněných děl na území členského státu, je totiž třeba mít za to, že má dominantní postavení na podstatné části vnitřního trhu ve smyslu tohoto článku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. února 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, bod 86 a citovaná judikatura).

28 Pokud jde o poplatky požadované společnostmi kolektivní správy, Soudní dvůr již opakovaně rozhodl, že jednání takových podniků může představovat zneužití, a tedy může spadat pod zákaz uvedený v článku 102 SFEU, pokud takové organizace při stanovení výše poplatků požadují příliš vysoké ceny bez přiměřeného vztahu s hospodářskou hodnotou plnění poskytnutého těmito společnostmi spočívajícího v poskytnutí uživatelům celého repertoáru hudebních děl chráněných autorským právem, který uvedené organizace spravují (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. prosince 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, bod 28, jakož i citovaná judikatura; ze dne 27. února 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, bod 88, jakož i ze dne 14. září 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas autoři apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, bod 35).

29 Vnitrostátnímu soudu přísluší, aby rozhodl o případné nepřiměřenosti takových poplatků s ohledem na konkrétní případ, který mu byl předložen, a s ohledem na všechny okolnosti dané věci (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. dubna 1987, Basset, 402/85, EU:C:1987:197, bod 19, a ze dne 13. července 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 32).

30 V rámci tohoto určení mu přísluší zejména zohlednit zvláštní povahu autorského práva, jakož i nalézt přiměřenou rovnováhu mezi zájmem autorů hudebních děl chráněných autorským právem na získání odměny z titulu užívání těchto děl a zájmem uživatelů na tom, aby mohli uvedená díla užívat za přiměřených podmínek (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. prosince 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, body 30 a 31). Za účelem ověření, zda je úroveň sazeb ukládaných společností kolektivní správy spravedlivá z hlediska jak práva autorů na přiměřenou odměnu, tak oprávněných zájmů uživatelů, je třeba zejména zohlednit nejen hospodářskou hodnotu služby kolektivní správy jako takové, ale i povahu a rozsah užívání děl, jakož i hospodářskou hodnotu vytvořenou tímto užíváním.

31 V tomto ohledu, i když Soudní dvůr připomněl, že se jedná o posouzení, zda existuje nadměrná nepřiměřenost mezi skutečně vynaloženými náklady a skutečně požadovanou cenou, a v případě kladné odpovědi o posouzení, zda došlo k uložení nepřiměřené ceny buď na absolutní úrovni, nebo ve srovnání s konkurenčními službami, uvedl rovněž, že existují jiné metody, které umožňují určit případnou přemrštěnou povahu ceny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. září 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, body 36 a 37, jakož i citovaná judikatura).

32 Pokud jde konkrétně o poplatky ukládané společnostmi kolektivní správy, tyto metody zejména mohou, jak uvedl generální advokát v bodě 33 svého stanoviska, provést srovnání mezi cenou, jejíž přiměřenost je zpochybňována, a referenčními indexy, jako jsou ceny uplatňované v minulosti dominantním podnikem za stejné služby na stejném relevantním trhu, ceny uplatňované takovým podnikem za jiné služby či ve vztahu k odlišným kategoriím zákazníků nebo ceny uplatňované jinými podniky za stejné nebo podobné služby nebo za podobné služby na jiných vnitrostátních trzích, přičemž takové srovnání se však musí uskutečnit na jednotném základě (v tomto smyslu, pokud jde zejména o tento posledně uvedený srovnávací základ, viz rozsudek ze dne 14. září 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, bod 38 a citovaná judikatura).

33 Na otázky položené předkládajícím soudem je třeba odpovědět s ohledem na předcházející úvahy.

34 Zaprvé se předkládající soud táže, zda je zneužitím dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU skutečnost, že společnost kolektivní správy ukládá pořadatelům hudebních událostí sazebník, ve kterém jsou poplatky splatné podle autorského práva vypočítány na základě sazby uplatňované na hrubé příjmy z prodeje vstupenek, aniž je možné od těchto příjmů odečíst veškeré náklady spojené s organizací festivalu, které nemají vztah k hudebním dílům reprodukovaným během tohoto festivalu.

35 Weareone.World a Wecandance totiž před tímto soudem tvrdily, jak bylo připomenuto v bodě 17 tohoto rozsudku, že příjmy z prodeje vstupenek nemají vztah k hospodářské hodnotě plnění poskytnutého SABAM, neboť posledně uvedená může za užívání stejných děl svého repertoáru požadovat vyšší odměnu během akcí, u nichž je vyšší vstupné.

36 Na druhé straně výše hrubých příjmů festivalů, jakými jsou ty dotčené ve věci v původním řízení, vyplývá z úsilí pořadatelů učinit z těchto festivalů „totální prožitek“, z navrhované infrastruktury nebo z kvality interpretů nebo účinkujících. Tyto prvky, jejichž odpočet od částky hrubých příjmů SABAM pro účely výpočtu poplatků dlužných ze strany pořadatelů festivalů odmítá, přitom nemají vztah k hospodářskému plnění, které poskytuje.

37 V tomto ohledu, pokud jde zaprvé o otázku, zda společnost kolektivní správy může porušovat článek 102 SFEU tím, že ukládá pořadatelům festivalů sazebník poplatků vypočítaný na základě hrubých příjmů z prodeje vstupenek, je třeba uvést, že Soudní dvůr již v souvislosti s poplatky vybíranými z titulu odměny za autorské právo za veřejné provozování hudebních děl na diskotékách, jejichž výše byla považována za běžnou částku za autorskou odměnu a jejichž výše byla vypočítána na základě hrubého příjmu z prodeje vstupenek, měl za to, že takové poplatky musejí být považovány za obvyklé využívání autorského práva a že jejich vybírání nepředstavuje samo o sobě zneužívající chování ve smyslu článku 102 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. dubna 1987, Basset, 402/85, EU:C:1987:197, body 15, 18, 20 a 21, jakož i ze dne 13. července 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 45).

38 Soudní dvůr rovněž rozhodl, pokud jde o výběr poplatků odpovídajících procentnímu podílu příjmů televizních společností, který vyplývá z šíření vysílání určeného široké veřejnosti, reklamy nebo předplatného, že v rozsahu, v němž jsou takové poplatky vypočítány na základě příjmů televizních společností, mají v zásadě přiměřený vztah k hospodářské hodnotě služby poskytované společností kolektivní správy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. prosince 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, body 34 a 37).

39 Takovou judikaturu, z níž vyplývá, že sazebník poplatků společnosti kolektivní správy vycházející z procentního podílu z příjmů dosažených na hudební události je třeba považovat za obvyklé využívání autorského práva a má v zásadě přiměřený vztah k hospodářské hodnotě služby poskytované touto společností, lze přenést na takový sazebník poplatků, jako je sazebník dotčený ve věci v původním řízení, vypočítaný na základě hrubých příjmů z prodeje festivalových vstupenek, takže samotné uložení této sazby ze strany společnosti kolektivní správy nepředstavuje zneužívající jednání ve smyslu článku 102 SFUE.

40 SABAM totiž uložením takového sazebníku sleduje legitimní cíl z hlediska práva hospodářské soutěže, a sice ochranu práv a zájmů svých členů vůči uživatelům jejich hudebních děl (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. července 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 31).

41 Mimoto poplatky z takového sazebníku představují protihodnotu dlužnou za sdělování těchto hudebních děl veřejnosti. Tato protihodnota se však musí zkoumat zejména ve vztahu k hodnotě tohoto užití v obchodním styku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. prosince 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, bod 36), která závisí zejména od skutečného počtu osob, které

užívají chráněná díla (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další, C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 109, jakož i citovaná judikatura), a rozsahu použití hudebních děl pro dotčenou akci.

42 Zadruhé, pokud jde o úsilí organizátorů učinit tyto festivaly „totálním prožitkem“, nabízenou infrastrukturu nebo také kvalitu interpretů nebo účinkujících, nelze vyloučit, jak tvrdí Weareone.World a Wecandana, že takové investice mohou mít dopad na vstupné, které může být požadováno, a tudíž na výši poplatku, který může SABAM legitimně vyžadovat.

43 Tato okolnost však nemůže zpochybnit závěr vycházející z judikatury připomenuté v bodě 39 tohoto rozsudku.

44 Na jedné straně, jak totiž v podstatě uvedl generální advokát v bodech 63 a 68 svého stanoviska, byla tato judikatura vydána ve vztahu k sazebníkům poplatků ukládaným společnostmi kolektivní správy uživatelům na základě jejich hrubého obratu bez odečtení všech výdajů vynaložených v rámci jejich plnění, a to bez ohledu na skutečnost, že tento obrat mohl v nezanedbatelné míře záviset na prvcích nesouvisejících s užíváním chráněných hudebních děl. Takové faktory, jako jsou faktory uvedené v bodě 42 tohoto rozsudku, tak jako takové nebrání výpočtu poplatků, které mají být zaplaceny společnosti kolektivní správy na základě takového sazebníku, pokud tento sazebník zohledňuje všechny relevantní okolnosti, a zejména okolnosti uvedené v judikatuře citované v bodě 41 tohoto rozsudku.

45 Na druhé straně se může jevit jako obzvláště obtížné mezi uvedenými faktory objektivně určit specifické prvky, které nemají spojitost s reprodukovanými hudebními díly, a tudíž s plněním společnosti kolektivní správy, nebo také stejným způsobem vyčíslit jejich hospodářskou hodnotu, jakož i jejich dopad na příjmy z prodeje vstupenek na dotčené festivaly.

46 Ostatně uložit společnosti kolektivní správy povinnost ve všech případech zohlednit takové prvky, které jsou obzvláště různorodé a subjektivní, při stanovování sazebníku poplatků za užívání chráněných hudebních děl a provést jejich konkrétní ověření pod hrozbou případného označení tohoto sazebníku za zneužívající ve smyslu článku 102 SFEU by mohlo vést k nepřiměřenému zvýšení nákladů vynaložených na správu smluv a dohled nad užíváním hudebních děl chráněných autorským právem.

47 Z toho vyplývá, že skutečnost, že ukládání ze strany společnosti kolektivní správy sazebníku, ve kterém jsou poplatky splatné podle autorského práva vypočítány na základě sazby založené na hrubých příjmech z prodeje vstupenek, aniž je možné od těchto příjmů odečíst veškeré náklady spojené s organizací takových akcí, nepředstavuje samo o sobě zneužívající jednání ve smyslu článku 102 SFEU.

48 Bez ohledu na předcházející úvahy, jak bylo připomenuto v bodech 28 a 29 tohoto rozsudku, může ukládání ze strany společnosti kolektivní správy sazebníku poplatků vycházejícího z hrubých příjmů z prodeje vstupenek spadat pod zákaz uvedený v uvedeném článku, pokud výše poplatku skutečně stanoveného na základě této stupnice nemá přiměřený vztah k hospodářské hodnotě poskytnutého plnění, což přísluší určit vnitrostátnímu soudu ve světle konkrétního případu, který mu byl předložen, a při zohlednění všech okolností daného případu, mezi které patří stanovená sazba poplatku a příjmy, na jejichž základě se sazba vypočítá.

49 Zadruhé se předkládající soud táže, zda představuje zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU skutečnost, že společnost kolektivní správy ukládá pořadatelům hudebních událostí poplatky založené na sazebníku, ve kterém je používána taková odstupňovaná paušální sazba, jakým je systém stanovený pravidlem 1/3–2/3, k určení podílu repertoáru spravovaného touto společností kolektivní správy na reprodukované hudbě.

50 Jak již měl Soudní dvůr příležitost zdůraznit, poplatek uplatňovaný organizací kolektivní správy musí zohlednit skutečně používané množství hudebních děl chráněných autorským právem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. prosince 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, bod 39, jakož i ze dne 16. července 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise, C-385/07 P, EU:C:2009:456, bod 143).

51 V tomto ohledu je třeba v projednávané věci konstatovat, že sazba 211 do určité míry zohledňuje množství hudebních děl chráněných autorským právem, která byla skutečně reprodukována, neboť – jak bylo připomenuto v bodě 12 tohoto rozsudku – pravidlo 1/3–2/3 umožňuje pořadateli festivalu dosáhnout paušálního snížení základní sazby v závislosti na podílu hudebních děl pocházejících z repertoáru SABAM, která jsou během dotčené akce skutečně reprodukována.

52 Na základě těchto upřesnění z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že uplatnění sazebníku poplatků, který zohledňuje množství skutečně reprodukovaných hudebních děl, může mít zneužívající charakter, existuje-li alternativní metoda umožňující přesněji určit a kvantifikovat užití těchto děl, a tato metoda je s to umožnit dosažení téhož legitimního cíle ochrany zájmů autorů, skladatelů a hudebních vydavatelů, aniž zároveň vede k neúměrnému zvýšení nákladů na správu smluv a dohled nad užíváním hudebních děl chráněných autorským právem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. prosince 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, bod 40).

53 Jeví se však, že pravidlo 1/3–2/3 zohledňuje pouze velmi nepřesně množství skutečně reprodukovaných hudebních děl pocházejících z repertoáru SABAM. Jak totiž uvedly Wecandance, Weareone.World a Evropská komise, účinkem tohoto pravidla je, že SABAM pobírá téměř systematicky příjmy, které mohou být výrazně vyšší než příjmy, které odpovídají takovému množství.

54 SABAM v tomto ohledu tvrdí, že současná identifikační technologie je velmi nákladná a že by z její povinnosti přesněji určit již ve fázi vybírání poplatku část jejího repertoáru, kterou použil pořadatel, vyplývaly dodatečné poplatky za správu.

55 Jak vyplývá z bodu 29 tohoto rozsudku, vnitrostátnímu soudu přísluší, aby ve světle konkrétního případu, který mu byl předložen, a s přihlédnutím ke všem okolnostem projednávaného případu, včetně – v takové věci, jakou je věc v původním řízení – disponibility a spolehlivosti poskytnutých údajů týkajících se užívání děl spadajících do repertoáru dotčené kolektivní společnosti, jakož i stávajících technologických nástrojů, ověřil, zda existuje alternativní metoda umožňující přesněji identifikovat a kvantifikovat toto užití, ve světle podmínek připomenutých v bodě 52 tohoto rozsudku.

56 V projednávaném případě se jeví, že několik skutečností svědčí o možnosti SABAM použít takovou jinou metodu, což však přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

57 Zaprvé je totiž třeba uvést, že pravidlo 1/3–2/3 pro své použití vyžaduje přesné určení části reprodukovaných děl pocházejících z repertoáru SABAM, jelikož SABAM toto pravidlo provádí, jak bylo připomenuto v bodě 12 tohoto rozsudku, pouze v případě, že jí pořadatel ve stanovené lhůtě poskytl seznam děl skutečně reprodukovaných během dotčené akce, aby SABAM mohla určit, zda z jejího repertoáru pocházejí méně než jedna třetina reprodukovaných děl nebo méně než dvě třetiny reprodukovaných děl. Takový seznam v zásadě umožňuje ještě přesnější určení podílu reprodukovaných děl, který pochází z repertoáru SABAM.

58 Zadruhé Wecandance a Weareone.World poukázaly na technický vývoj, zejména na vývoj programů na rozpoznávání hudebních děl, které umožňují přesně identifikovat reprodukovaná díla, která pocházejí z repertoáru SABAM. Nelze vyloučit, že takové technologické nástroje mohou být schopny identifikovat a přesněji vyčíslit reprodukovaná díla.

59 Konečně zatřetí Weareone.World poukázala na existenci jiných metod identifikace a kvantifikace reprodukovaných děl, schválených SABAM v jiných verzích sazby 211, jako je využití schváleného kontrolního podniku nebo dočasného nahrazení pravidla 1/3–2/3 pravidlem umožňujícím přesněji zohlednit podíl reprodukovaných hudebních děl, která pocházejí z jejího repertoáru.

60 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že článek 102 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že zneužitím dominantního postavení ve smyslu tohoto článku není, že společnost kolektivní správy, která má v členském státě faktický monopol, ukládá pořadatelům hudebních akcí za právo sdělování hudebních děl veřejnosti sazebník, ve kterém:

– jednak jsou poplatky splatné z důvodu autorského práva vypočítány na základě sazby uplatňované na hrubé příjmy z prodeje vstupenek, aniž je možné od těchto příjmů odečíst veškeré náklady spojené s organizací festivalu, které nemají vztah k hudebním dílům reprodukovaným během tohoto festivalu, pokud vzhledem ke všem relevantním okolnostem projednávaného případu poplatky skutečně uložené společností správy na základě tohoto sazebníku nemají nepřiměřenou povahu, zejména s ohledem na povahu a rozsah užívání děl, hospodářskou hodnotu vytvořenou tímto užíváním a hospodářskou hodnotu služeb poskytnutých touto společností správy, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, a

– jednak se používá odstupňovaná paušální sazba, kterou se mezi reprodukovanými hudebními díly určí ta část z nich, jež pochází z repertoáru této společnosti správy, pokud neexistuje jiná metoda umožňující přesněji identifikovat a kvantifikovat používání těchto děl, kterou by se dalo dosáhnout téhož legitimního cíle, totiž ochrany zájmů autorů, skladatelů a hudebních vydavatelů, aniž by zároveň vedla k neúměrnému zvýšení nákladů na správu smluv a dohled nad užíváním hudebních děl chráněných autorským právem; toto přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu ve světle konkrétního případu, který mu byl předložen, a s ohledem na všechny relevantní okolnosti, včetně dostupnosti a spolehlivosti poskytnutých údajů, jakož i stávajících technologických nástrojů.

K nákladům řízení

61 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 102 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že zneužitím dominantního postavení ve smyslu tohoto článku není, že společnost kolektivní správy, která má v členském státě faktický monopol, ukládá pořadatelům hudebních akcí za právo sdělování hudebních děl veřejnosti sazebník, ve kterém:

– **jsou poplatky splatné z důvodu autorského práva vypočítány na základě sazby uplatňované na hrubé příjmy z prodeje vstupenek, aniž je možné od těchto příjmů odečíst veškeré náklady spojené s organizací festivalu, které nemají vztah k hudebním dílům reprodukovaným během tohoto festivalu, pokud vzhledem ke všem relevantním okolnostem projednávaného případu poplatky skutečně uložené společností správy na základě tohoto sazebníku nemají nepřiměřenou povahu, zejména s ohledem na povahu a rozsah užívání děl, hospodářskou hodnotu vytvořenou tímto užíváním a hospodářskou hodnotu služeb poskytnutých touto společností správy, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, a**

– **se používá odstupňovaná paušální sazba, kterou se mezi reprodukovanými hudebními díly určí ta část z nich, jež pochází z repertoáru této společnosti správy, pokud neexistuje jiná metoda umožňující přesněji identifikovat a kvantifikovat používání těchto děl, kterou by se dalo dosáhnout téhož legitimního cíle, totiž ochrany zájmů autorů, skladatelů a hudebních vydavatelů, aniž by zároveň vedla k neúměrnému zvýšení nákladů na správu smluv a dohled nad užíváním hudebních děl chráněných autorským právem; toto přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu ve světle konkrétního případu, který mu byl předložen, a s ohledem na všechny relevantní okolnosti, včetně dostupnosti a spolehlivosti poskytnutých údajů, jakož i stávajících technologických nástrojů.**

Podpisy.